

Asianro 748/00.00.00.04/2021

§ 80**Vaalitoimitsijoiden määrääminen kotiaänestyksen toimittamista varten**

Hallintopäällikkö Anne Rantala 18.11.2021:

Äänioikeutettu henkilö, jonka kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän pääse äänestys- eikä ennakkoaänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia, saa äänestää ennakolta kotonaan siinä kunnassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kotikunnakseen.

Kotiaänestyksen yhteydessä voi äänestää kotiaänestykseen oikeutetun kanssa samassa taloudessa asuva omaishoidon tuesta annetussa laissa (937/2005) tarkoitettu omaishoitaja, jos kyseinen kunta on merkitty äänioikeusrekisterissä hänen kotikunnakseen. Muu äänioikeutettu perheenjäsen, joka ei täytä kotiaänestykselle säädettyjä edellytyksiä, ei voi äänestää kotiaänestyksen yhteydessä.

Kotiaänestyksen osalta tulee huomioida, että ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut kunnanhallituksen määräämät sosiaalihuollon toimintayksiköt, kuten palvelutalot ja asuntolat, kuuluvat laitosäänestyksen piiriin.

Ilmoittautuminen kotiaänestykseen

Henkilön, joka haluaa äänestää ennakolta kotonaan, on ilmoitettava siitä kotikuntansa keskusvaalilautakunnalle. Ilmoituksen voi tehdä myös äänestäjän puolesta hänen valitsemansa henkilö. Jos samassa taloudessa asuva omaishoitaja aikoo äänestää kotiaänestyksen yhteydessä, se on mainittava ilmoituksessa.

Kotiaänestykseen oikeutetun on kirjallisesti tai puhelimitse ilmoitettava halukkuudestaan äänestää ennakolta kotonaan viimeistään 11.1.2022 klo 16.00. Kirjallinen ilmoitus, joka on allekirjoitettava, voidaan tehdä käyttäen tarkoitusta varten laadittua lomaketta.

Ilmoituksessa on mainittava:

- 1) äänestäjän täydellinen nimi, henkilötunnus, osoite, kotikunta ja puhelinnumero sekä, jos ilmoituksen tekee äänestäjän valitsema henkilö, myös tämän nimi ja yhteystiedot;
- 2) että äänestäjän kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän ilman kohtuuttomia vaikeuksia pääse äänestys- tai ennakkoaänestyspaikkaan ja että hän tämän vuoksi haluaa äänestää kotonaan;
- 3) voiko äänestäjä huolehtia itse siitä, että kotiaänestyksessä on läsnä äänestäjän valitsema tai hyväksymä 18 vuotta täyttänyt henkilö, joka tässä tehtävässään ei toimi vaaliviranomaisen ominaisuudessa. Asianomaisissa vaaleissa ehdokkaana oleva henkilö ei voi toimia tässä tehtävässä. Muita

- kelpoisuusehtoja hänelle ei ole asetettu. Siten esimerkiksi äänestäjän puoliso tai muu lähiomainen taikka omaishoitaja voi olla tällainen henkilö.
- 4) kotiaänestäjän omaishoitajan täydellinen nimi, henkilötunnus ja puhelinnumero sekä tieto omaishoitosopimuksen voimassaoloajasta, jos myös omaishoitaja haluaa äänestää kotiaänestyksessä.

Mikäli äänestäjällä ei ole tilaisuutta tai hän ei halua valita läsnä olevaa henkilöä, hänen on mainittava tästä ilmoittautuessaan kotiaänestykseen. Tällöin vaalilain mukaisen läsnä olevan henkilön hankkimisesta huolehtii keskusvaalilautakunta. Läsnä oleva henkilö voi olla esimerkiksi keskusvaalilautakunnan kotiaänestyksen vaalitoimitsijaksi määräämä henkilö. Tällöin hän ei kuitenkaan toimi vaaliviranomaisen ominaisuudessa.

Kotiaänestyksen vaalitoimitsijoiden määrääminen

Vaalitoimitsijalle ei ole vaalilaissa säädetty mitään erityisiä kelpoisuusvaatimuksia. Vaalitoimitsijaksi voidaan siten määrätä tehtävään kykenevä 18 vuotta täyttänyt henkilö. Henkilö ei saa olla vajaavaltaiseksi julistettu. Vaalitoimitsijana ei voi olla myöskään ehdokas, hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa. Kelpoisuuteen vaikuttava ehdokkuus tarkoittaa ehdokkuutta missä hyvinvointialueessa tahansa: esimerkiksi hyvinvointialueella A ehdokkaaksi asetetun sisarus ei ole kelpoinen vaalitoimitsijaksi missään kunnassa.

Vaalitoimitsijoihin ei sovelleta hallintolain esteellisyyttä koskevia säännöksiä (vaalilaki 17 §). Kaikkia vaaliviranomaisten toimintaa ohjaa kuitenkin vaalilain yleissäännös (9 a §), joka velvoittaa puolueettomaan toimintaan.

Kotiaänestyksen toimittaminen

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan on huolehdittava siitä, että äänestäjälle annetaan tieto äänestyksen ajankohdasta ainakin kahden tunnin tarkkuudella. Tieto on annettava hyvissä ajoin ennen kyseistä ajankohtaa. Keskusvaalilautakunnan sihteeri tekee ehdotuksen kotiaänestyksen aikataulusta, kotiaänestyksen toimittavasta vaalivirkailijasta ja huolehtii äänestysajan ilmoittamisesta äänestäjälle tai sille, joka on tehnyt ilmoituksen äänestäjän puolesta. Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja hyväksyy ehdotuksen. Mikäli kotiaänestyksen toimittaminen siirtyy toiselle vaalitoimitsijalle, on keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan tehtävä tästä päätös ja huolehdittava siitä, että asiasta ilmoitetaan äänestäjälle.

1. kaikille edellisissä vaaleissa kotonaan äänestäneille lähetetään postitse kotiaänestyslomakkeet aluevaalien 2022 kotiaänestykseen ilmoittautumista varten,
2. kotiaänestyksen ilmoittautumislomakkeita on saatavissa keskusvaalilautakunnan sihteeriltä. Lomake on saatavissa myös oikeusministeriön vaalisivuilta www.vaalit.fi,
3. keskusvaalilautakunta ottaa vastaa ilmoittautumiset kotiaänestykseen kirjallisesti tai puhelimitse,
4. keskusvaalilautakunnan sihteeri tekee ehdotuksen kotiaänestyksen aikataulusta, kotiaänestyksen toimittavasta vaalivirkailijasta ja huolehtii äänestysajan ilmoittamisesta kotiaänestäjälle. Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja hyväksyy ehdotuksen.
5. Keskusvaalilautakunta määrää seuraavat henkilöt vaalitoimitsijoiksi suorittamaan kotiaänestykset:
 - Sari Kolehmainen

Päätös

Keskusvaalilautakunta hyväksyi yksimielisesti tehdyn ehdotuksen.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Tiedoksi

Nimetyt

